

5.4. Inkluzivne aktivnosti i pristupi

Pojedinci s posebnim potrebama i invaliditetom (SEND) mogu zahtijevati prilagođene i zanimljive metode koje će ih podržati u sudjelovanju i osjećaju samopouzdanja da doprinesu školskim inicijativama protiv zlostavljanja. Razvoj zanimljivih aktivnosti i radionica koje pružaju podršku u izvlačenju mišljenja su od velikog značaja. Umjesto da ovisi o grupnim postavkama ili sastancima s uključenim učenicima, upotreba inkluzivnih tehnika izazivanja omogućuje učitelju da uključi više modaliteta koji mogu biti pristupačniji CYP-u sa SEND-om s ograničenim načinima komunikacije.

Slijedi niz primjera pristupa koji se temelje na aktivnostima za podržavanje navedenog angažmana.

Tehnike izazivanja, koje se ponekad nazivaju participativnim alatima ili metodama (Clark, 2005; Goodall, 2018), mogu se opisati kao zadaci koji potiču učenike koji sudjeluju u raspravama o svojim idejama ili pridonose svojim stajalištima (Johnson i Weller, 2002). Oni obično uključuju aktivnosti ili fizičke resurse koji potiču angažman. Mogu uključivati vizualni, verbalni ili pisani materijal ili predmete kao korisne alternative izravnom ispitivanju ili uputama (Barton, 2015.).

Njihova uporaba ima potencijalnu prednost podržavanja transparentnosti, udobne i autentične komunikacije učenika. Također može dati učenicima veći glas kako bi se izjednačila potencijalna neravnoteža moći između učitelja i učenika (Barton, 2015.). Osim toga, mogu poduprijeti samopouzdanje učenika, olakšati i ublažiti im tjeskobu ili strah.

Primjeri će biti navedeni u nastavku:

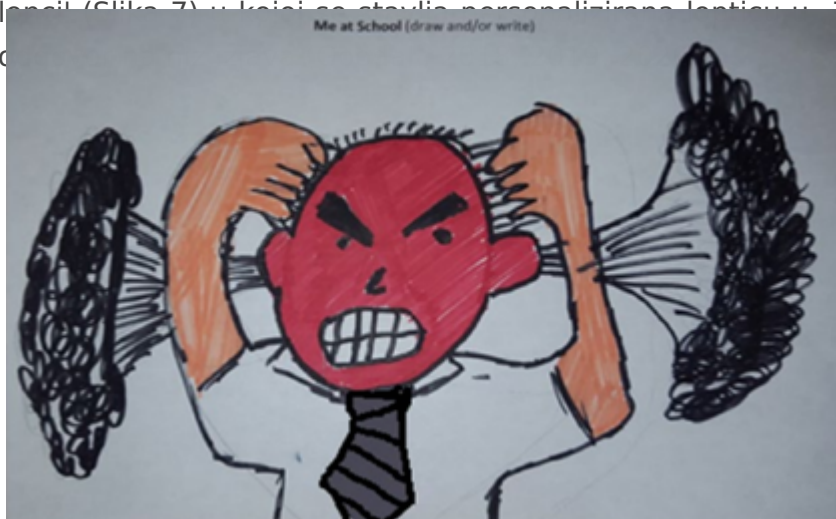
Intervjui usmjereni na aktivnosti: Studija Winstonea i sur., (2014.) istraživala je mišljenje mladih autističnih osoba o njihovom samoidentitetu kroz intervju koji su uključivali niz konkretnih i zanimljivih aktivnosti. Dva tjedna prije intervjua, studenti su radili zadatke crtanja istražujući samoidentitet tijekom sata likovne kulture (na primjer, slika 3). Učenici su dobili malo ogledalo i zamoljeni su da opišu kako su se osjećali i što su mislili da će drugi ljudi vidjeti. Dakle, kroz korištenje intervjua usmjerenih na aktivnosti, učenici su bili u mogućnosti istražiti složeni koncept sa svog stajališta i artikulirati svoje perspektive na više načina.

Slika 4 . Učeničkov crtež onoga što bi želio biti u budućnosti (Winstone et al., 2014., str. 198).

Alternativni pristup korišten je u studiji Goodalla (2018.) koja je istraživala perspektive grupe autističnih mladih ljudi u vezi s vlastitom školom. Korištene aktivnosti crtanja od učenika su tražile da prikažu dobrog i lošeg učitelja dodavanjem crteža i teksta na dva generička obrisa figure. Učenici su također bili pozvani da crtanjem osmisle vlastitu školsku aktivnost, a neki su izradili i crtež sebe u školi s dodanim bilješkama (Slika 5); zatim su učenici zamoljeni da usmeno opišu svaki od tih radova.

Učenici su također sudjelovali u aktivnosti 'dijamantnog rangiranja' (Slika 6) pri čemu su aspekti školskog života rangirani od najvažnijih do najmanje važnih. Osim toga, slijedi aktivnost 'grah i lonac' (Slika 7) u kojoj se stavovi personalizirane lentise u "Točno, Netočno ili Nesigurno" lonac kao

Having friends at school	Being bullied
My teacher understanding me for who I am	The classroom environment being too noisy and busy
My teacher being trained in autism	My teacher
Being able to take breaks when I need them	Too many peers (children in my class)
Class work based around my interests	Homework
Having a small class (less than 10 pupils)	Being in the playground
Having a quiet safe place to go when feeling anxious or stressed	Break time and lunch time
Having visual schedules and visual supports	Not having a quiet space to go to when stressed
Having activities to do at break time and lunch time	Being in school for the whole day (9am-3pm)

Slika 6 . Aspekti dijamantnog rangiranja škole (Goodall, 2019., str. 17)

Slika 7 . Aktivnost 'Grah i lonci' (Goodall, 2019., str. 17).